

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรในภาพรวมและสินค้าเกษตรที่สำคัญ

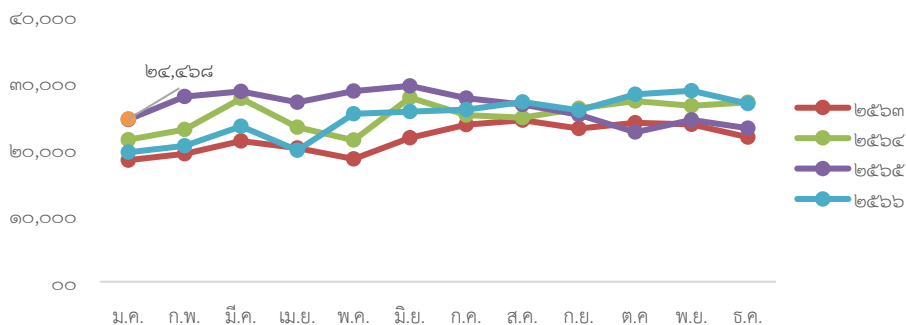
รายการ	มูลค่าส่งออก ปี ๖๖	ม.ค. ๖๖	ม.ค. ๖๗	ธ.ค. ๖๖	% เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับ	
		ล้านบาท			ม.ค. ๖๖	ธ.ค. ๖๖
รวมสินค้าเกษตรและอาหารทั้งหมด	๒๙๖,๒๕๙	๑๙,๔๕๙	๒๔,๔๖๘	๒๖,๗๙๘	๒๖%	-๙%
ข้าว	๒๑,๙๓๐	๑,๕๗๕	๒,๐๕๘	๑,๘๓๑	๓๑%	๑๒%
ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	๑๖,๖๔๓	๑,๐๓๙	๑,๑๓๐	๑,๓๙๒	๙%	-๑๙%
กุ้งดิบและกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง	๕,๗๙๒	๒๒๖	๑๖๓	๔๓๕	-๒๘%	-๖๓%
สินค้าประมงอื่นๆ	๑๔,๑๔๙	๑,๐๗๙	๗๙๔	๑,๑๘๕	-๒๖%	-๓๓%
ผลไม้และลูกนัต	๔,๒๕๘	๒๓๖	๒๕๔	๔๓๓	๘%	-๔๑%
-ทุเรียน	๕๓๘	๙	๙	๓๔	๐%	-๗๔%
-มังคุด	๔๙	๐	๒	๐	-	-
กล้วยไม้ตัดดอก	๔๙๔	๒๙	๒๙	๒๙	๐%	๐%
อาหารสัตว์เลี้ยง	๒๐,๕๗๒	๑,๖๔๘	๑,๙๘๓	๒,๑๗๘	๒๐%	-๙%
ยางและของที่ทำจากยาง	๑๕๘,๕๗๘	๑๐,๒๒๓	๑๔,๒๐๐	๑๔,๘๔๗	๓๙%	-๔%

ที่มา : กรมศุลกากร

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

๒.๑ **เดือนมกราคม ๒๕๖๗** ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไปยังสหรัฐอเมริกา คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น ๒๔,๔๖๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าสำคัญของ ข้าว (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๑) ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙) ผลไม้และลูกนัต (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘) อาหารสัตว์เลี้ยง (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐) และยางและของที่ทำจากยาง (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๙) ในขณะที่ การนำเข้าสินค้ากุ้งดิบและกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง และประมงอื่น ๆ ลดลงร้อยละ ๒๘ และ ๒๖ ตามลำดับ สำหรับสินค้ากล้วยไม้ตัดดอกมีมูลค่าการนำเข้าไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน ทั้งนี้ปี ๒๕๖๖ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยสู่สหรัฐอเมริกาในภาพรวมลดลงเล็กน้อย มีมูลค่าการส่งออกรวม ๒๙๖,๒๕๙ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๖ เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกรวมของปี ๒๕๖๕ รายละเอียดตามภาพด้านล่าง

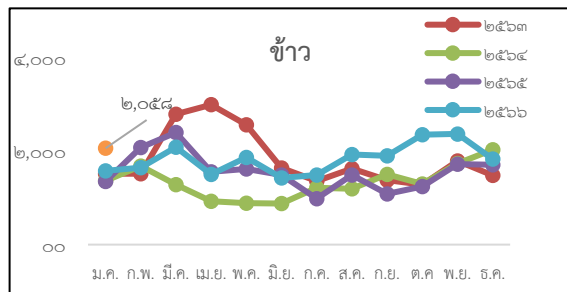
ภาพ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยสู่สหรัฐอเมริกา เปรียบเทียบแบบรายเดือน ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา

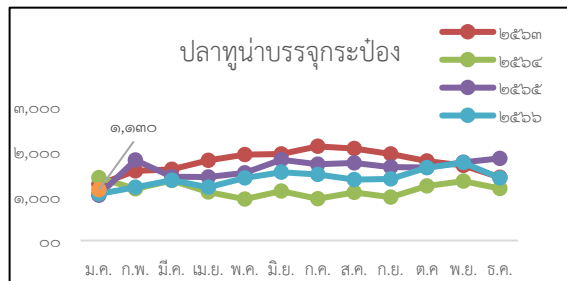
ข้อมูลจาก : กรมศุลกากร

๒.๒ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ ๔ รายการ

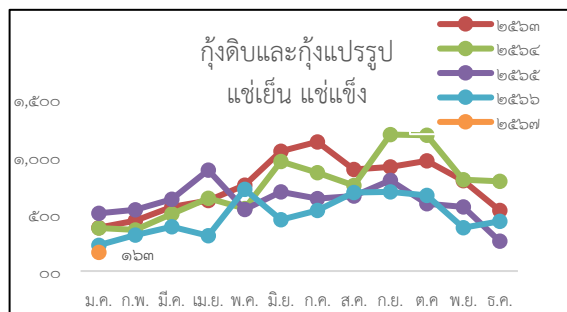
๑. ข้าว มีมูลค่าการส่งออก ๒,๐๕๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาร้อยละ ๓๑ เนื่องจากค่าเงินบาทที่อ่อนตัว และสต็อกข้าวของโลกที่ลดลง หลังจากเกิดภาวะภัยแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ รวมถึงน้ำท่วมและภัยธรรมชาติอื่น ๆ ที่กระทบต่อการเพาะปลูกของหลายประเทศผู้ผลิต จึงทำให้หลายประเทศเร่งการนำเข้า เพื่อความมั่นคงทางอาหาร โดยมีการนำเข้าข้าวเพิ่มมากขึ้นในไตรมาส ๓ และ ๔ ของปี ๒๕๖๖ จึงทำให้ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าข้าวของปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๑๗

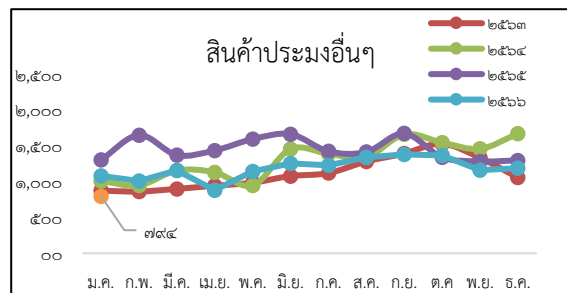
๒. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง มีมูลค่าการส่งออก ๑,๑๓๐ ล้านบาท ลดลงกว่าปีก่อนร้อยละ ๙ ทั้งนี้ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าปลาทูน่าบรรจุกระป๋องตลอดปี ๒๕๖๖ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ ๑๓

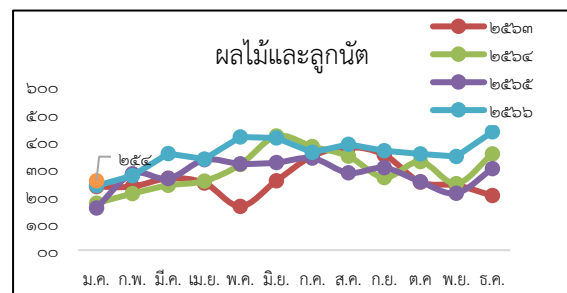
๓. กุ้งดิบ และกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง มีมูลค่าการส่งออก ๑๖๓ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๒๘ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกับช่วงก่อนเกิดโรคระบาดโควิด - ๑๙ อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการผลิตกุ้งของไทยที่ลดลงเนื่องจากโรคระบาด EMS การแข่งขันที่สูงในด้านราคาจากประเทศต่าง ๆ ที่มีการปรับตัวด้านราคาให้ต่ำลง ส่งผลกระทบต่อความต้องการนำเข้ากุ้งของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกา และความสามารถในการแข่งขันทางการค้าที่ลดลง ทำให้ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้า กุ้งดิบ และกุ้งแปรรูปแช่เย็น/แช่แข็ง ตลอดปี ๒๕๖๖ ลดลงร้อยละ ๒๐ จากปีก่อน

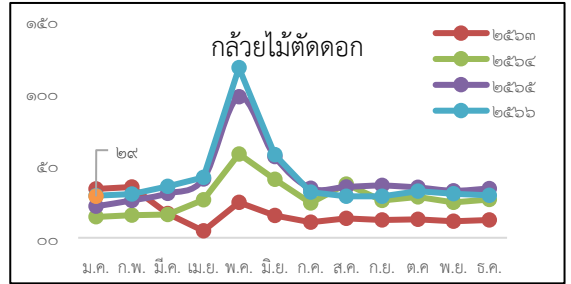
๔. สินค้าประมงอื่น ๆ มีมูลค่าการส่งออก ๗๙๔ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๒๖ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สินค้าส่งออกหลักในกลุ่มนี้คือ ปลาทูน่า ปูนิ่ม และปลาหมึกแช่แข็ง ทั้งนี้ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าสินค้าประมงอื่น ๆ ตลอดปี ๒๕๖๖ ลดลงร้อยละ ๑๙ โดยมูลค่าการนำเข้าใกล้เคียงกับช่วงก่อนเกิดการระบาดของโรคโควิด - ๑๙

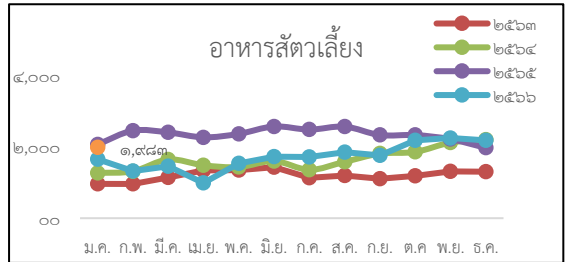
๕. ผลไม้และลูกนัต มีมูลค่าการส่งออก ๒๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สินค้าผลไม้สดส่งออกสำคัญในกลุ่มนี้ คือ ทูเรียน มังคุด และมะพร้าว โดยในเดือนที่ผ่านมาพบว่า การส่งออกทุเรียนสดแช่เย็นเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าจะต้องใช้การขนส่งทางอากาศ ทำให้ผลไม้ไทยมีราคาสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่สินค้าก็ยังคงเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งนี้ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าผลไม้และลูกนัต ตลอดปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๗ จากปีก่อน

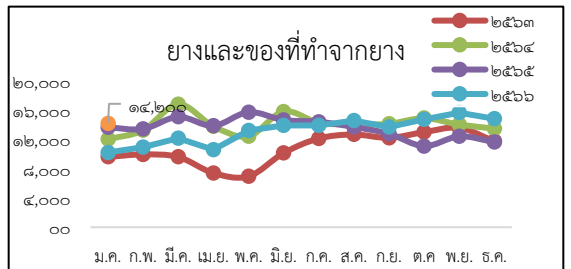
๖. กล้วยไม้ตัดดอก มีมูลค่าการส่งออก ๒๙ ล้านบาท เท่ากับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา สถานการณ์โควิด - ๑๙ ที่ดีขึ้นในสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้กล้วยไม้ตัดดอกกลับมาส่งออกได้ดีอีกครั้ง ทั้งนี้ ภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้ากล้วยไม้ตัดดอก ตลอดปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ จากปีก่อน

๗. อาหารสัตว์เลี้ยง มีมูลค่าการส่งออก ๑,๙๘๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา โดยในภาพรวมมูลค่าการนำเข้าสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยงตลอดปี ๒๕๖๖ ลดลงร้อยละ ๒๖ จากปีก่อน อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาที่ชะลอตัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายของผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการนำเข้าจากทุกประเทศ พบว่า สหรัฐอเมริกายังคงนำเข้าสินค้าอาหารสัตว์จากไทยมากเป็นอันดับหนึ่งต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ เป็นต้นมา และประเทศไทยเป็นแหล่งส่งออกอาหารสุนัขและแมวอันดับ ๑ ของสหรัฐอเมริกาจากการรับจ้างผลิต (Original Equipment Manufacturer - OEM) ให้กับแบรนด์ชั้นนำ

๘. ยางและของที่ทำจากยาง มูลค่าการส่งออก ๑๔,๒๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๙ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีที่ผ่านมา สถานการณ์โควิด - ๑๙ ที่ดีขึ้นในสหรัฐอเมริกาส่งผลให้ความต้องการรองเท้าทางการแพทย์ลดลง ทำให้มูลค่าการส่งออกเริ่มกลับเข้าสู่แนวโน้มปกติเดิมก่อนการระบาด ทั้งนี้ ในภาพรวม มูลค่าการนำเข้ายางและของที่ทำจากยางตลอดปี ๒๕๖๖ ลดลงร้อยละ ๒ จากปีก่อน

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

๓.๑ รายงานการปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารไทย สำหรับเดือนมกราคม ๒๕๖๗ หน่วยงาน FDA สหรัฐอเมริกาได้ปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยจำนวน ๓๗ รายการ แบ่งเป็นสินค้าอาหารสำเร็จรูป ๓๔ รายการ และสินค้าผักและผลไม้ ๓ รายการ โดยบริษัทที่ถูกปฏิเสธนำเข้าสินค้ามีจำนวน ๘ ราย และถูกปฏิเสธด้วย ๙ สาเหตุ ได้แก่ พบสิ่งปนเปื้อนที่ไม่ปลอดภัย (UNSAFE COL) ฉลากไม่ระบุการใช้ส่วนผสมอาหาร (COLOR LBLG) ฉลากแสดงปริมาณ น้ำหนัก หน่วยวัด หรือจำนวนนับไม่ถูกต้อง (LACKS N/C) ฉลากระบุข้อมูลโภชนาการไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด (NUTRIT LBL) ไม่แจ้งกระบวนการผลิตล่วงหน้า (NO PROCESS) พบสิ่งแปลกปลอมหรือสิ่งสกปรก (FILTHY) พบเชื้อซาลโมเนลลา (SALMONELLA) พบสารกำจัดศัตรูพืช (PESTICIDE) และตำแหน่ง รูปแบบ และ/หรือ ข้อมูลฉลากไม่เป็นไปตามข้อกำหนด (LABELING) ทั้งนี้ การปฏิเสธดังกล่าวเป็นการปฏิเสธแต่ละรุ่นสินค้าที่นำเข้า เนื่องจากไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่สหรัฐอเมริกากำหนดเท่านั้น มิใช่เป็นการห้ามนำเข้าอย่างถาวร

๓.๒ PETA ขอเข้าพบ สปช. ดี.ซี. ประเด็นการใช้แรงงานลิงในอุตสาหกรรมมะพร้าวของไทย เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๐๐ น. เจ้าหน้าที่องค์กรพิทักษ์สัตว์ หรือ PETA (People for the Ethical Treatment) ได้แก่ (๑) Ms. Jacqueline Sadashige ตำแหน่ง Manager of Corporate Responsibility และ (๒) Ms. Jennifer Miller ตำแหน่ง Corporate Responsibility Officer เข้าพบสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ (สปช.) ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความก้าวหน้าในประเด็นการยกเลิกใช้แรงงานลิงในอุตสาหกรรมมะพร้าวของไทย พร้อมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมในการประชุม PETA ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ลิงกัง (Pig-tailed macaque) ในการเก็บมะพร้าวของไทย รวมถึงการทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ และแจ้งว่า สาเหตุที่เผยแพร่ข้อมูลเหล่านี้แก่สาธารณชน และเรียกร้องให้ซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่หลายรายของสหรัฐอเมริกา ตลอดจนผู้บริโภคนับล้านคนจากไทย เนื่องจากไทยโดยเฉพาะภาครัฐไม่ตอบสนองหรือดำเนินการใด ๆ กับข้อเรียกร้องของ PETA แต่แรก จุดยืนของ PETA คือ ต้องการให้ปล่อยลิงทั้งหมดกลับคืนสู่ธรรมชาติ และปิดโรงเรียนฝึกสอนลิงทั้ง ๗ แห่งในประเทศไทย สปช. ดี.ซี. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของไทย โดยเฉพาะกรมวิชาการเกษตร ซึ่งดำเนินโครงการนำร่อง GAP-Monkey Free Plus (GAP-MFP) เพื่อรับรองแปลงผลิตมะพร้าวปลอดภัยและไม่ใช้ลิงในการเก็บมะพร้าว รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือปีนมะพร้าวและอุปกรณ์สอยมะพร้าว ตลอดจนการแจกหรือจำหน่ายต้นพันธุ์มะพร้าวให้แก่เกษตรกรนับแสนต้น ขณะนี้ไม่มีลิงใช้ในการเก็บมะพร้าวเพื่อผลิตกะทิเพื่อการส่งออก และการใช้

แรงงานคนมีประสิทธิภาพมากกว่ามาก อย่างไรก็ตาม PETA ระบุว่า มีข้อมูลเชิงลึกจากคนกลาง (Brokers) ที่ทำหน้าที่ซื้อขายและจัดส่งมะพร้าวเข้าโรงงานแจ้งว่าแปลงมะพร้าวที่ได้รับการรับรองยังมีการใช้ลิงเก็บมะพร้าวอยู่ สปช. ดี.ซี. ขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับ Brokers และแปลงมะพร้าวดังกล่าวเพื่อแจ้งกรมวิชาการเกษตรให้ถอดถอนหนังสือรับรองต่อไป PETA แจ้งว่าจะจัดส่งให้ในวันจันทร์ของสัปดาห์ถัดไป อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ สปช. ดี.ซี. ยังไม่ได้รับการติดต่อกลับจาก PETA หรือเจ้าหน้าที่ทั้ง ๒ รายแต่อย่างใด ตลอดจนการประชุม เจ้าหน้าที่ PETA มีท่าทีก้าวร้าว ใช้คำพูดเชิงกล่าวหา สั่งการ มีท่าทีไม่เป็นมิตร และไม่พยายามยอมรับว่าไทยต้องการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง และกล่าวหาว่าโครงการ GAP-MFP ไม่มีความโปร่งใสและเป็นไปเพื่อการตลาดเท่านั้น เห็นได้ชัดว่ามีอคติและมีแนวคิดเชิงลบต่อประเทศไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะกรมวิชาการเกษตรและกรมปศุสัตว์ ควรเผยแพร่ข้อมูลเชิงบวกเกี่ยวกับการดำเนินการของไทย ในขณะที่ผู้ประกอบการควรเสนอข่าวเพื่อแสดงความจริงใจในการแก้ไขปัญหา จะช่วยส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของกะทิไทยในสายตาห้างค้าปลีกในสหรัฐอเมริกา และผู้บริโภคอเมริกันได้เป็นอย่างดี

๓.๓ กรมประมงส่งข้อมูลการแก้ไขข้อบกพร่อง FSIS ตามที่เจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน Food Safety and Inspection Service (FSIS) สังกัดกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา หรือ USDA (US Department of Agriculture) ได้เดินทางไปตรวจประเมินระบบควบคุมตรวจสอบสินค้าปลาหนึ่ง (Siluriformes) ของกรมประมง ในประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๑ – ๒๒ กันยายน ๒๕๖๖ และได้ขอให้กรมประมงดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องที่ระบุระหว่างการประชุมปิด (Exit meeting) พร้อมทั้งแจ้งให้ FSIS ทราบภายใน ๖๐ วัน กรมประมงได้แจ้งการดำเนินการแก้ไขไปยัง FSIS เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยได้ปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (Inspector) และผู้บังคับบัญชาขั้นต้น และความถี่ในการทบทวนความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการฝึกอบรมหลักการและวิธีการตรวจประเมินเป็นระยะ ทั้งด้าน GMP (Good Manufacturing Practice) และ HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) พร้อมทั้งรายงานผลจัดการสัมมนาฝึกอบรมครั้งล่าสุด ซึ่งจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกัน ทั้งในหลักการและวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจในระบบควบคุมตรวจสอบสินค้าปลาหนึ่ง Siluriformes ของกรมประมง และสามารถคงความเท่าเทียม (Equivalence) กับระบบของ FSIS

๓.๔ APHIS – USDA ขอคืนสถานะการเปิดตลาด (Reinstate) สำหรับแอปเปิ้ลจากสหรัฐอเมริกาทั้งประเทศ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ (สปช.) ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ได้รับหนังสือจากหน่วยงานบริการตรวจสอบสุขอนามัยสัตว์และพืช หรือ APHIS (Animal and Plant Health Inspection Service) กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา หรือ USDA (US Department of Agriculture) ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงอธิบดีกรมวิชาการเกษตร แจ้งความประสงค์ขอเปิดตลาดแอปเปิ้ลสด (*Malus domestica*) เพื่อการบริโภค โดยที่ก่อนหน้านี้กรมวิชาการเกษตรได้อนุมัติการเปิดตลาดแอปเปิ้ลจากรัฐแคลิฟอร์เนีย โอเรกอน วอชิงตัน และไอดาโฮแล้ว ผู้ส่งออกผลไม้จากฝั่งตะวันออกของสหรัฐอเมริกา เคยมีการส่งออกแอปเปิ้ลหลายชนิดไปยังประเทศไทย ในกรณีนี้ APHIS จึงประสงค์ขอให้มีการคืนสถานะการเปิดตลาดอีกครั้ง (Reinstate) เพื่อให้ผู้ส่งออกจากฝั่งตะวันออกของสหรัฐอเมริกา สามารถส่งออกแอปเปิ้ลไปยังประเทศไทยได้ APHIS ได้แนบเอกสารข้อมูลทางวิชาการและรายการศัตรูพืชสำหรับแอปเปิ้ลจากรัฐอเมริกา (ไม่รวมแอปเปิ้ลจากรัฐแคลิฟอร์เนีย โอเรกอน วอชิงตัน และไอดาโฮ ซึ่งได้รับการอนุญาตเปิดตลาดเรียบร้อยแล้ว) โดยที่รายการศัตรูพืชเหล่านี้ได้มาจากกรมทบทวนเอกสารทางวิทยาศาสตร์ ข้อมูลการตรวจพบศัตรูพืช ณ ด่านนำเข้า และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลศัตรูพืชอย่างครบถ้วน ทั้งที่มีการพบในสหรัฐอเมริกาและที่ไม่มีการพบในไทย ตลอดจนศัตรูพืชที่เคยมีการพบในสินค้าที่ส่งออกแล้ว APHIS สรุปรายการศัตรูพืชที่สำคัญจำนวน ๒ ชนิด ได้แก่ *Rhagoletis pomonella* และ *Cydia pomonella* เจ้าหน้าที่ด้านการค้า (Trade Director) ที่ดูแลสินค้าเกษตรจากประเทศไทยให้ข้อคิดเห็นว่า หากมีความคืบหน้าเกี่ยวกับการเปิดตลาดแอปเปิ้ลของสหรัฐอเมริกา จะส่งผลให้การพิจารณาการขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสำหรับสับปะรดของไทย (จากเดิมต้องผ่านการฉายรังสี เป็นไม่ต้องฉายรังสี) มีความก้าวหน้าด้วยเช่นกัน และเห็นว่า ในช่วง ๒ – ๓ ปีที่ผ่านมา USDA มีนโยบายและเป้าหมายในการผลักดันการเปิดตลาดสินค้านำเข้า – ส่งออกในลักษณะต่างตอบแทน

๔. สถานการณ์ด้านการเกษตรหรือเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร ที่สำคัญของสหรัฐอเมริกา

๔.๑ สหรัฐอเมริกาส่งออกเนื้อสุกรสูงเป็นประวัติการณ์ในปี ๒๕๖๖ จากสถิติของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (US Department of Agriculture - USDA) รวบรวมโดยสมาพันธ์ผู้ส่งออกเนื้อสัตว์สหรัฐอเมริกา หรือ USMEF (US Meat Export Federation) ระบุว่า สหรัฐอเมริกาส่งออกเนื้อสุกรสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในปี ๒๕๖๖ โดยตลาดที่เติบโตมากที่สุดคือเม็กซิโก และขยายตัวอย่างมากในตลาดอื่น ๆ ในปี ๒๕๖๖ มีมูลค่าการส่งออกสูงถึง ๘.๑๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ (ราว ๒.๙ แสนล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ ๖ USMEF เชื่อว่าตลาดเม็กซิโกยังสามารถขยายตัวได้อีกเช่นเดียวกับตลาดประเทศตะวันตกและอีกหลายประเทศในแถบเอเชียแปซิฟิก ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเนื้อสุกรไปยังสาธารณรัฐโดมินิกันและมาเลเซียสูงเป็นประวัติการณ์เช่นกัน เช่นเดียวกับประเทศในทวีปอเมริกาและโคลอมเบีย ปริมาณการส่งออกไปยังเกาหลีใต้สูงสุดเป็นลำดับที่สาม การส่งออกไปยังประเทศกลุ่มโอเชียเนีย (Oceania) จัดว่าสูงสูดนับตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ เป็นต้นมา ในขณะที่การส่งออกเนื้อวัวมีปริมาณ ๑.๒๙ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑๒ และมูลค่าลดลงร้อยละ ๑๕ แต่ก็ยังถือว่ามูลค่าการส่งออกสูงที่สุดเป็นลำดับที่ ๓ เมื่อเทียบจากสถิติที่ผ่านมา ปี ๒๕๖๖ จึงจัดว่าเป็นปีที่

ทำหายนามากสำหรับการส่งออกเนื้อวัวของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเอเชียซึ่งเป็นตลาดใหญ่ที่สุดประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อความต้องการสินค้าเพื่อใช้ในธุรกิจบริการด้านอาหาร (Food Service) ที่ลดลง อีกทั้งปริมาณผลผลิตเพื่อส่งออกของสหรัฐอเมริกาก็ลดลงด้วย แม้กระนั้น การส่งออกเนื้อวัวของสหรัฐอเมริกาไปยังเม็กซิโก อเมริกากลาง และแถบแคริบเบียนยังเติบโตดีมาก พบว่าความต้องการสินค้าของเกาหลีใต้และจีนเพิ่มขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ และเป็นสัญญาณที่ดีเมื่อราคาส่งออกต่อหัวเพิ่มขึ้นเมื่อเดือนธันวาคมอีก ๔๓๐ เหรียญสหรัฐ สำหรับเนื้อแกะปริมาณการส่งออกในปี ๒๕๖๕ ลดลงร้อยละ ๑๖ และมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ ๑๕

๔.๒ รัฐบาลขยายระยะเวลาให้นำเข้าสินค้าประมงจากรัสเซียมายังสหรัฐอเมริกา กระทรวงการคลังของสหรัฐอเมริกาประกาศขยายกำหนดเวลาในการห้ามผู้ประกอบการสหรัฐอเมริกานำเข้าสินค้าประมงจากรัสเซียเข้าประเทศ ประธานาธิบดีโจ ไบเดน ของสหรัฐอเมริกากลางนามในคำสั่งบริหาร (Executive order) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ ขยายขอบข่ายการนำเข้าสินค้าประมงจากรัสเซีย โดยให้ครอบคลุมสินค้าประมงที่แปรรูปในประเทศที่สามด้วย พร้อมทั้งระบุรหัสภาษีสินค้าหรือ HTS (Harmonized Tariff Schedule) เพิ่มเติมอีกหลายรายการ เพื่อปิดช่องว่างไม่ให้สินค้าประมงบางรายการจากรัสเซียเข้าสู่สหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ ตามคำสั่งเดิม วันสุดท้ายที่ผู้ประกอบการสหรัฐอเมริกาส่งสินค้าประมงที่มีการซื้อก่อนวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕ มายังสหรัฐอเมริกา ได้คือไม่เกิน ๐๐.๐๑ น ของวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ บัดนี้ กระทรวงการคลังสหรัฐอเมริกาได้แจ้งขยายเวลาออกไปจนถึงเวลา ๐๐.๐๑ น ของวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ การขยายระยะเวลาครั้งนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เนื่องจากมีการส่งมอบสินค้าล็อตใหญ่ไปหมดแล้ว สาเหตุของการขยายเวลามาจากความล่าช้าของการขนส่งสินค้าทางเรือซึ่งเกิดขึ้นในหลายภูมิภาคทั่วโลก เช่น การโจมตีเรือสินค้าในทะเลแดงโดยกองกำลังติดอาวุธในเยเมน ที่อ้างว่าเป็นการตอบโต้การดำเนินการของอิสราเอลต่อกลุ่มฮามาสเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ ผู้ประกอบการเรือขนส่งรายใหญ่หลายรายต้องหยุดให้บริการขนส่งในบริเวณดังกล่าวในช่วงต้นเดือนมกราคม ในขณะที่การโจมตียังคงดำเนินอย่างต่อเนื่อง สายเรือจึงพยายามหลีกเลี่ยงภูมิภาคนี้ ก่อให้เกิดความสูญเสียทางการค้าสำหรับประเทศในเอเชีย ตัวอย่างเช่น อินเดีย ที่คาดว่าได้รับความเสียหายราว ๓ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ (ราว ๑ ล้านล้านบาท) เนื่องจากความล่าช้า ในขณะที่เดียวกันคลองปานามาที่ประสบปัญหาความแห้งแล้งอย่างหนัก ทำให้การขนส่งผ่านคลองจำกัดมาก แม้หวังโซุ่ปทานทั่วโลกจะดีขึ้นหลังการระบาดของโควิด - ๑๙ คลี่คลาย แต่ความล่าช้าที่เพิ่งเกิดขึ้นหลายแห่งรวมกัน เป็นการเพิ่มต้นทุนและส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทาน อย่างไรก็ตาม การขยายเส้นตายให้กับสินค้าประมงจากรัสเซีย ก็ช่วยให้นำเข้า สหรัฐอเมริกา มีเวลาเพิ่มมากขึ้น สำหรับสินค้าประมงที่มีการสั่งซื้อก่อนวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖

๔.๓ อนุญาตให้กลับมาใช้คลอรีนไดออกไซด์อีกครั้งอย่างน้อยในปี ๒๕๖๗ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ หน่วยงานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกา หรือ EPA (Environmental Protection Agency) เพิกถอนมาตรฐานปริมาณการตกค้างในอาหาร (Food Tolerances) สำหรับยาฆ่าแมลงกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตชนิดคลอรีนไดออกไซด์ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการพิจารณาที่สนับสนุนการห้ามใช้สารดังกล่าว ทำให้กลุ่มผู้ใช้สารคลอรีนไดออกไซด์ฟ้อง EPA ฐานเพิกถอนมาตรฐานปริมาณสารคลอรีนไดออกไซด์ต่อศาลเป็นอีกคดีหนึ่ง ศาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการเพิกถอนดังกล่าว ส่งผลให้เกษตรกรไม่ผลย่นต้นสามารถกลับไปใช้เกณฑ์มาตรฐานเดิมที่อนุญาตให้ตกค้างได้ในระดับต่าง ๆ ได้ อย่างน้อยสำหรับในฤดูกาลผลไม้นี้ของปี ๒๕๖๗ นี้ หรืออีกนัยหนึ่ง หากเกษตรกรยังมีคลอรีนไดออกไซด์คงค้าง จะยังสามารถนำออกมาใช้งานได้ตามที่ระบุในฉลากในช่วงฤดูกาลปี ๒๕๖๗ ขณะที่ต้นไม้กำลังออกผล อย่างไรก็ตาม การดำเนินการนี้จะไม่เปลี่ยนแปลงกฎระเบียบเฉพาะใด ๆ ก็ตามที่ผู้ผลิต ผู้ซื้อ หรือตลาดส่งออกบังคับใช้เกี่ยวกับการใช้สารคลอรีนไดออกไซด์และมาตรฐานสารตกค้าง หากเกษตรกรไม่มีคลอรีนไดออกไซด์อยู่แล้วในฟาร์มอาจหาซื้อได้ยาก เนื่องจากผู้ประกอบการหลายรายสมัครใจยกเลิกการขอขึ้นทะเบียนสารนี้แล้ว ทั้งนี้ หากสารใดไม่มีการขึ้นทะเบียนจะไม่สามารถนำออกจำหน่ายได้ คาดว่าในช่วงฤดูใบไม้ร่วงปี ๒๕๖๗ EPA จะดำเนินการเพิกถอนมาตรฐานการตกค้างสารคลอรีนไดออกไซด์ทั้งหมด ยกเว้นวิธีการใช้งาน ๑๑ รูปแบบที่อาจอนุญาตให้ใช้ได้โดยพิจารณาจากข้อมูลความเสี่ยง

๔.๔ USDA ยืนยันการตรวจพบใช้หวัดนก HPAI ในฝูงสัตว์เลี้ยงตามบ้านในรัฐเวสต์เวอร์จิเนีย เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ หน่วยบริการตรวจสอบสุขอนามัยสัตว์และพืช หรือ APHIS (Animal and Plant Health Inspection Service) กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา หรือ USDA (US Department of Agriculture) ประกาศยืนยันการตรวจพบใช้หวัดนกชนิดร้ายแรง หรือ HPAI (Highly Pathogenic Avian Influenza) ในฝูงสัตว์ปีกชนิด Non-poultry ที่เลี้ยงตามบ้านในเขต Kanawha รัฐเวสต์เวอร์จิเนีย ซึ่งเป็นการตรวจพบสัตว์ปีกที่เลี้ยงตามบ้านรายแรกในรัฐเวสต์เวอร์จิเนีย นับตั้งแต่เกิดการระบาดของใช้หวัดนกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐอเมริกา หรือ CDC (US Centers for Disease Control and Prevention) ระบุว่า ความเสี่ยงการติดต่อโรคใช้หวัดนกครั้งนี้ยังคงอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานรับผิดชอบของรัฐบาลกลางและระดับรัฐจะร่วมกันเฝ้าระวังและสุ่มตัวอย่างในบริเวณที่พบการแพร่ระบาด APHIS รายงานการพบการระบาดของใช้หวัดนก HPAI ให้กับ WOAHP ตลอดจนประเทศคู่ค้า และจะสื่อสารกับประเทศคู่ค้าเพื่อขอให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของ WOAHP เพื่อลดผลกระทบต่อการค้า ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยเข้มงวดเฉพาะกับสัตว์และผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในภูมิภาคที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของโรค

ซึ่งแนวทางของ WOAH คือการเรียกร้องไม่ให้มีการห้ามนำเข้าสินค้าสัตว์ปีกในกรณีที่มีการประกาศการระบาดในกลุ่มสัตว์ปีกที่เป็น Non – poultry สามารถรับทราบข้อมูลการระบาดในทุกกรณีได้จากเว็บไซต์ของ APHIS

๔.๕ เซฟอเมริกาสนับสนุนเรียกร้องให้ไบเดนขยายโครงการ SIMP และกลุ่มอนุรักษ์เรียกร้องให้ทำเนียบขาวรับช่วงดำเนินโปรแกรม SIMP เมื่อปี ๒๕๖๕ หน่วยงานประมงของหน่วยงานองค์การบริหารมหาสมุทรและบรรยากาศแห่งชาติ หรือ NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) เสนอให้มีการขยายโปรแกรมตรวจติดตามสินค้าประมงนำเข้า หรือ SIMP (Seafood Import Monitoring Program) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการปราบปรามการทำประมงผิดกฎหมาย หรือ IUU Fishing (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing) และการฉ้อโกงอาหารทะเล (Seafood Fraud) ที่เดิมครอบคลุมเพียง ๑๓ สายพันธุ์หรือกลุ่มสายพันธุ์ แต่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากฝ่ายนิติบัญญัติและองค์กรด้านอนุรักษ์ว่า ขอบข่ายแคบเกินไป ในขณะที่กลุ่มผู้นำเข้าเห็นว่าเป็นการสร้างภาระที่มากเกินไป เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ NOAA จึงได้ขอถอดถอนข้อเสนอตามข้อคิดเห็นสาธารณะ โดย NOAA แจ้งว่าจะมีการทบทวนโปรแกรมในภาพกว้าง แทนที่จะดำเนินการขยายขอบข่ายออกไปอย่างจำกัด การตัดสินใจครั้งนี้ได้รับปฏิกริยาตอบกลับหลากหลาย มีทั้งเสียงชื่นชมที่จะขยายโปรแกรมให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ในขณะที่บางส่วนเห็นว่า ถอดถอนหลังลงคลอ เซฟกว่า ๑๐๐ คน จาก ๔๑ รัฐ รวมถึงกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. จึงร่วมลงนามในจดหมายเรียกร้องให้ประธานาธิบดีโจ ไบเดน ของสหรัฐอเมริกา ขยายโครงการ SIMP ให้ครอบคลุมสัตว์น้ำทุกสายพันธุ์ โดยระบุว่า เหล่าเซฟไม่ต้องการเสิร์ฟอาหารทะเลที่ได้จากการทำประมงผิดกฎหมายหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้แก่ลูกค้ำ ในช่วงต้นเดือนมกราคม ๒๕๖๗ สมาชิกวุฒิสภากรุปหนึ่งจากพรรคเดโมแครตส่งหนังสือถึง NOAA แสดงความกังวลต่อการถอดถอนร่างข้อเสนอ และเรียกร้องให้ขยายโปรแกรมให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ กลุ่มอนุรักษ์ ๑๒ กลุ่มส่งหนังสือถึงทำเนียบขาว เรียกร้องให้สำนักงานบริหารของประธานาธิบดีเป็นผู้ทบทวนโปรแกรม SIMP แทน NOAA เพื่อให้เกิด "ความยุติธรรมและสมดุล ซึ่งมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกำหนดเวลาที่ชัดเจน พวกเขาเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ทำเนียบขาวต้องเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากผู้บริโภคต้องการความชัดเจนเกี่ยวกับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การปลอดภัยแรงงานบังคับ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนในสินค้าประมงที่พวกเขาบริโภค โปรแกรม SIMP จึงควรครอบคลุมและเข้มงวดมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยผู้นำเข้าต้องรายงานข้อมูลการจับสัตว์น้ำตลอดจนสภาพแรงงาน ซึ่งจะทำให้ NOAA สามารถปิดช่องโหว่ไม่มีการทำประมงผิดกฎหมายและใช้แรงงานบังคับ ป้องกันการหลอกล่อและหลอกลวงในโซ่อุปทาน ปกป้องธุรกิจ ผู้บริโภค และการปิดฉลากเท็จ NOAA ควรเพิ่มระบบตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่การผลิต ด้วยการกำหนดให้มีเอกสารประกอบการจับสัตว์น้ำ (Catch documentation) สำหรับสินค้าประมงนำเข้าทั้งหมด รวมทั้งการตรวจสอบย้อนกลับตั้งแต่เรือจับจนถึงผู้บริโภค

๕. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

๕.๑ ผลการสำรวจราคาผลไม้เขตร้อนและข้าวในเขต DMV ประจำเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สำรวจราคาผลไม้เขตร้อนและข้าวในเขต DMV (Washington DC – Maryland –Virginia) ประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ พบผลไม้สดจากไทยในท้องตลาด ได้แก่ ทุเรียนหมอนทองแช่เยือกแข็ง และมะพร้าวอ่อน และพบผลไม้เขตร้อนอื่นๆ ที่มีวางจำหน่าย ได้แก่ ทุเรียนภูเขาไฟแช่เยือกแข็ง ทุเรียนมาเลเซีย (มาเลเซีย) มังคุด (เม็กซิโก) ลำไย (ไม่ระบุ) สับปะรด (คอสตาริกา) แก้วมังกรเนื้อขาว (เอกวาดอร์) แก้วมังกรเนื้อแดง (เวียดนาม) แก้วมังกรผิวเหลือง (เอกวาดอร์) มะม่วง (เอกวาดอร์ เวียดนาม และบราซิล) มะพร้าวอ่อน (เวียดนาม) เงาะ (ไม่ระบุ) ฝรั่ง (ไต้หวัน) ส้มโอ (เวียดนาม จีน สหรัฐอเมริกา) และน้อยหน่า (ไม่ระบุ) พบผลไม้ที่จำหน่ายในท้องตลาดส่วนใหญ่นำเข้าจากเอกวาดอร์ โดยผลไม้บางชนิด เช่น แก้วมังกร และฝรั่งมีขนาดเล็กกว่าปกติและไม่สด โดยในเดือนนี้ไม่พบการวางจำหน่ายทุเรียนสดจากไทย เนื่องจากอยู่ในช่วงนอกฤดูกาล ทั้งนี้ ซูเปอร์มาร์เก็ต Mainstream เริ่มวางจำหน่ายผลไม้เมืองร้อน เพิ่มความหลากหลายมากขึ้น สำหรับข้าว พบข้าวหอมมะลิ ข้าวกล้อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวกล้องหอมมะลิผสมข้าวแดง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศไทย ในเดือนนี้พบข้าวหอมมะลิจากกัมพูชาและข้าวของสหรัฐอเมริกาวางจำหน่าย

๕.๒ มะพร้าวไทยราคาดีเพราะผลผลิตน้อย ประกอบกับความต้องการตลาดสูงช่วงตรุษจีน ปริมาณมะพร้าวของไทยที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาในช่วงตรุษจีนจะค่อนข้างน้อย แต่ปีนี้ปริมาณยังลดลงมาก ส่วนหนึ่งเกิดจากปริมาณฝนน้อย และเป็นช่วงตรุษจีนด้วย ทุกปีในช่วงเวลานี้ ราคามะพร้าวจะถูกกำหนดโดยจีน ประเทศไทยและจีนตั้งอยู่ใกล้กัน และมักนิยมดื่มน้ำมะพร้าวในช่วงเทศกาลตรุษจีน ดังนั้น ในช่วง ๒ – ๓ สัปดาห์นี้จึงมีการส่งออกมะพร้าวทั้งหมดไปจีนแทนที่จะส่งไปยังสหรัฐอเมริกา การส่งออกไปสหรัฐอเมริกาใช้เวลาเดินทาง ๔๕ วัน และความต้องการมะพร้าวในช่วงตรุษจีนก็ไม่ได้สูงมากนัก มะพร้าวไทยสามารถส่งออกได้ตลอดทั้งปี และมีอยู่ ๔ รูปแบบ ได้แก่ มะพร้าวธรรมดาและมะพร้าวอินทรีย์ และแบบ "เปิดง่าย" หรือ "Easy Open" ในรูปแบบมะพร้าวธรรมดาและอินทรีย์ โดยมีการเจาะช่องให้สามารถสอดหลอดเข้าไปได้ ความต้องการมะพร้าวในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับเนื่องจากเป็นเครื่องดื่มสุขภาพ คนส่วนใหญ่จะดื่มน้ำมะพร้าวจากถุง (Pouch) แต่มักชอบน้ำมะพร้าวสดมากกว่า จึงได้มีการคิดค้นพัฒนามะพร้าวแบบ Easy Open ขึ้นมา อุปสงค์ที่แผ่วลงในช่วงนี้เกี่ยวข้องกับราคาที่สูงขึ้นเนื่องจากเป็นช่วงตรุษจีน โดยปกติจะจำหน่ายอยู่ที่ ๑๑ – ๑๕ เหรียญสหรัฐ (หมายเหตุ: ไม่ได้ระบุว่ามีผล) แต่ช่วงนี้จะอยู่ที่ ๑๘ – ๒๐ เหรียญสหรัฐ มะพร้าวจะยังคงขาดแคลนในสหรัฐอเมริกาต่อไปจนถึงเดือนพฤษภาคม แต่เชื่อว่าราคาจะไม่ลดลงไปจนแตะระดับ ๑๐ เหรียญสหรัฐ คาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ ๑๓ – ๑๕ เหรียญสหรัฐ ถึงแม้จะต่างกันแค่ ๑ เหรียญสหรัฐ แต่ถือว่ามีความอ่อนไหว เพราะมะพร้าวไทยเป็นสินค้าที่มีกำไรน้อยมาก

๕.๓ การนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกา ลดลง แต่กลับขาดดุลสินค้าประมงเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๖ ในปี ๒๕๖๖ สหรัฐอเมริกานำเข้ากุ้งปริมาณ ๗๘๕,๘๗๗ เมตริกตัน ลดลง ๕.๒ หมื่นตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าซึ่งมีการนำเข้าเป็นปริมาณ ๘๓๗,๗๘๖ เมตริกตัน ประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของสหรัฐอเมริกา ๓ อันดับแรกยังคงได้แก่ อินเดีย เอกวาดอร์ และอินโดนีเซีย โดยอินเดียเป็นคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดติดต่อกันเป็นปีที่ ๑๐ ในปี ๒๕๖๖ อินเดียส่งออกกุ้งมายังสหรัฐอเมริกาปริมาณ ๒๙๖,๑๐๔ เมตริกตัน ลดลงจาก ๓๐๓,๕๘๐ เมตริกตันเมื่อปี ๒๕๖๕ ในขณะที่เอกวาดอร์ส่งออกกุ้งมายังสหรัฐอเมริกาในปี ๒๕๖๖ ปริมาณ ๒๐๕,๙๐๙ เมตริกตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปริมาณ ๑๙๙,๗๙๕ เมตริกตันเมื่อปี ๒๕๖๕ ส่วนอินโดนีเซีย ส่งออกกุ้งมายังสหรัฐอเมริกาในปี ๒๕๖๖ เป็นปริมาณ ๑๔๖,๒๕๙ เมตริกตัน ลดลงจาก ๑๖๖,๙๒๓ เมตริกตันในปี ๒๕๖๕ เวียดนามซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าลำดับที่ ๔ ของสหรัฐอเมริกาในปี ๒๕๖๖ มีการส่งออกกุ้งปริมาณ ๖๐,๔๗๖ เมตริกตัน ลดลงจาก ๖๘,๗๕๓ เมตริกตันในปี ๒๕๖๕ ประเทศคู่ค้าลำดับที่ ๕ ได้แก่ไทย ซึ่งส่งออกกุ้งปริมาณ ๒๗,๘๒๖ เมตริกตันมายังสหรัฐอเมริกาในปี ๒๕๖๖ พบว่าลดลงจาก ๓๖,๗๙๑ เมตริกตันในปี ๒๕๖๕ ประเทศคู่ค้าลำดับ ๖, ๗ และ ๘ ได้แก่ เม็กซิโก อาร์เจนตินา และจีน ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ องค์การอาหารและยาสหรัฐอเมริกา หรือ FDA (US Food and Drug Administration) รายงานข้อมูลการปฏิเสณสินค้าประมงจำนวน ๖๐ รุ่น ในจำนวนนี้บางส่วนเป็นการพบยาปฏิชีวนะชนิด Nitrofurans สารเคมี Gentian Violet และ Leucomalachite Green ตกค้างในสินค้ากุ้งจากอินเดีย และพบยาปฏิชีวนะชนิด Chloramphenicol และ Nitrofurans ตกค้างในสินค้ากุ้งจากเอกวาดอร์ แม้การนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกา จะลดลงในปี ๒๕๖๖ แต่ภาพรวมสินค้าประมงของสหรัฐอเมริกกลับขาดดุลการค้าสินค้าประมงคิดเป็นมูลค่า ๒.๐๓ พันล้านเหรียญสหรัฐ (ราว ๗ แสนล้านบาท) ในขณะที่การส่งออกสินค้าประมงของสหรัฐอเมริกาลดลงเล็กน้อยจาก ๕.๑ พันล้านเหรียญสหรัฐ (๑.๘ แสนล้านบาท) ในปี ๒๕๖๕ เหลือ ๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ (๑.๗๕ แสนล้านบาท) ในปี ๒๕๖๖ ประเทศที่มีการส่งออกสินค้าประมงยังสหรัฐอเมริกามากที่สุด ได้แก่ แคนาดา ชิลี อินเดีย อินโดนีเซีย และเวียดนามตามลำดับ ซึ่งมีมูลค่ารวมกันถึงร้อยละ ๕๑ ของการนำเข้าสินค้าประมงทั้งหมด ในปี ๒๕๖๕ สหรัฐอเมริกามีมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงเป็นอันดับ ๑๐ ของโลก โดยผู้ส่งออกอันดับ ๑ ของโลก ได้แก่ จีน ตามด้วยนอร์เวย์ เอกวาดอร์ ชิลี และอินเดีย สหรัฐอเมริกาต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าประมงอย่างมาก โดยต้องนำเข้าถึงร้อยละ ๘๐ ของปริมาณความต้องการบริโภคภายในประเทศ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม มีการชะลอบ้างเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยและการระบาดของโรคโควิด - ๑๙

๖. อื่น ๆ

๖.๑ สารเคมีต้องห้ามกับแนวทาง FSMA ในปี ๒๕๖๗ ในปี ๒๕๖๗ องค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา หรือ FDA (Food and Drug Administration) มีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญด้านความเสี่ยงของสารเคมี ระดับสารก่อภูมิแพ้ และการบังคับใช้กฎหมายความปลอดภัยอาหารที่ทันสมัย หรือ FSMA (Food Safety Modernization Act) มากยิ่งขึ้น โดยในช่วงที่ผ่านมา FDA แสดงความห่วงกังวลเกี่ยวกับปริมาณสารตะกั่วที่พบสูงมากในซอสแอปเปิ้ลบางชนิดและเริ่มดำเนินรอยตามรัฐต่าง ๆ ในการออกกฎระเบียบ เช่น รัฐแคลิฟอร์เนียห้ามใช้ส่วนผสมอาหาร สีแดงเบอร์ ๓ น้ำมันพืชที่ผ่านการเติมโบรมีน (Brominated vegetable oil) โปแทสเซียมโบรมेट และโพแทสเซียมโบรมेटเมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ส่งผลให้ FDA เสนอให้ยกเลิกการอนุญาตให้เติมโบรมีนในน้ำมันพืชภายในระยะเวลาไม่ถึง ๑ เดือนหลังจากที่แคลิฟอร์เนียประกาศเป็นกฎหมาย โดยระบุว่ามีโอกาสเป็นพิษต่อต่อมไทรอยด์ เชื่อว่าต่อไปนี้ระดับรัฐจะเป็นผู้ริเริ่มออกกฎระเบียบก่อน ด้านการบังคับใช้กฎหมาย FSMA FDA ให้ความสำคัญต่อระเบียบการตรวจสอบย้อนกลับซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในปี ๒๕๖๙ ตลอดจนเพิ่มความเข้มงวดต่อการละเมิดหลักการปฏิบัติที่ดีในกระบวนการผลิต หรือ GMP (Good Manufacturing Practices) ด้านการกำหนดเกณฑ์สำหรับสารก่อภูมิแพ้ โดยทั่วไป FDA มักลังเลที่จะกำหนดระดับหรือเกณฑ์สำหรับสารก่อภูมิแพ้หลักจำนวน ๙ ชนิด ยกเว้นกลูเตน การเพิ่มให้ทางเป็นหนึ่งในสารก่อภูมิแพ้ที่สำคัญเมื่อปี ๒๕๖๖ ส่งผลให้ผู้ผลิตอาหารเติมมาลงในสูตรอาหารในอดีตที่เคยปราศจากงา โดยกระบวนการรวมส่วนผสม (Ingredient harmonization) อนุญาตให้ผู้ผลิตสามารถระบุว่ามีงาในฉลากสินค้าได้ และสามารถหลีกเลี่ยงภาระในการดำเนินการป้องกันการปนเปื้อนข้าม (Cross contamination) ที่อาจส่งผลให้ต้องเรียกคืนสินค้า สถานการณ์นี้อาจทำให้ FDA ต้องพิจารณา กำหนดเกณฑ์ขึ้นมาใหม่ จึงเป็นไปได้ที่ FDA จะมีการหารือเพื่อกำหนดเกณฑ์สารก่อภูมิแพ้ในปี ๒๕๖๗

๖.๒ กฎหมายห้ามผลิตและจำหน่ายเนื้อสัตว์จากการเพาะเลี้ยงของรัฐแอริโซนา สภาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) David Marshall, Sr. รัฐแอริโซนา นำเสนอร่างกฎหมายห้ามการขายหรือผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเซลล์เนื้อเยื่อในรัฐที่ประกาศใช้กฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗ ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนจาก สส. ซึ่งเป็นผู้แทนรัฐอีก ๔ ราย โดยได้มีการให้คำจำกัดความของผลิตภัณฑ์สัตว์ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเซลล์เนื้อเยื่อ (Cell-cultured animal products) ว่าหมายถึง "เนื้อเยื่อของสัตว์ใดก็ตาม ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเซลล์ของสัตว์ในหลอดทดลองนอกสิ่งมีชีวิตซึ่งเป็นที่มาของมัน" ผู้ฝ่าฝืนจะต้องระวางโทษทางแพ่งสูงสุดไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ และบุคคล/ธุรกิจใดก็ตามที่ได้รับผลกระทบทางลบจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มาจากจากการเพาะเลี้ยงเซลล์ สามารถฟ้องร้องต่อผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวและเรียกค่าเสียหายสูงสุดไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ผู้แทนของรัฐระบุด้วยว่า ร่างกฎหมายฉบับใหม่นี้จะเสนอมาตรการเพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชนและเพื่อประโยชน์อธิปไตยของรัฐ โดยมุ่งเน้นถึง

ความสำคัญของอุตสาหกรรมปศุสัตว์ต่อประวัติศาสตร์ของรัฐ ตลอดจนวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการระดมทุนของสถาบันเผยแพร่ผ่านการให้เข้าที่ดินเพื่อเลี้ยงปศุสัตว์ รัฐเท็กซัสและฟลอริดากำลังนำเสนอร่างกฎหมายในลักษณะเดียวกัน เพื่อห้ามผลิตและจำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงในห้องปฏิบัติการ

๖.๓ ผลการประชุม การใช้ AI สำหรับความปลอดภัยอาหาร สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เข้าร่วมประชุมสัมมนาออนไลน์ (Webinar) ในหัวข้อ การใช้ AI สำหรับความปลอดภัยอาหาร: แอปพลิเคชันที่ใช้ในปัจจุบันและความเป็นไปได้ในอนาคต (AI in Food Safety: Current Applications and Future Possibilities) เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ จัดโดยสื่อออนไลน์ Food Safety Magazine การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลวิวัฒนาการและการใช้ปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI (Artificial Intelligence) ในการพัฒนาความปลอดภัยอาหาร ผู้เข้าร่วมเสวนาจะบรรยายในประเด็นการใช้ AI ร่วมกับการผลิตอาหาร การควบคุมคุณภาพ และความปลอดภัยอาหารในปัจจุบัน รวมถึงวิธีการที่ AI สามารถช่วยระบุอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อความปลอดภัยอาหาร โดยปัจจุบันมีการใช้ AI ในการคาดการณ์คุณภาพความปลอดภัยอาหาร ตรวจสอบสิ่งแปลกปลอม ตรวจสอบการแพร่กระจายของเชื้อแบคทีเรีย และแยกความแตกต่างของจุลินทรีย์ที่ก่อโรคและไม่ได้ก่อโรค รวมทั้งมีการใช้ AI ช่วยสร้างแบบจำลองการกำหนดค่าในลักษณะต่าง ๆ ก่อนการสร้างหรือดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบของโรงงานอย่างเป็นทางการ ความท้าทายของการใช้ AI อาทิ จำเป็นต้องปรับใช้ AI ให้ถูกต้องตรงกับปัญหาที่ต้องการแก้ไข ป้อนข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้ประมวลผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๔ ผลการประชุมสัมมนา ระเบียบการนำเข้าสินค้าอาหารของสหรัฐอเมริกา: ข้อกำหนดและขั้นตอนสำคัญ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เข้าร่วมการประชุมสัมมนาออนไลน์ (Webinar) หัวข้อ การอธิบายระเบียบการนำเข้าสินค้าอาหารของสหรัฐอเมริกา: ข้อกำหนดและขั้นตอนสำคัญ (U.S. Food Import Regulations Explained: Essential Steps and Requirements) จัดโดยบริษัทที่ปรึกษาเอกชน Eurofins เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนสำคัญสำหรับการนำเข้าสินค้าอาหารมายังสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย (๑) ศึกษาข้อกำหนดระเบียบการนำเข้า (๒) ขึ้นทะเบียนโรงงานกับ FDA (๓) ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยอาหารที่ประเทศผู้นำเข้ากำหนด (๔) ศึกษาและเลือกใช้ฉลากและการแสดงข้อมูลโภชนาการตามที่ประเทศผู้นำเข้ากำหนด (๕) จัดทำเอกสารแจ้ง FDA ถึงการนำเข้าล่วงหน้า (Prior notice) (๖) ตรวจสอบข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (๗) สำแดงข้อมูลการขนส่งสินค้าให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๘) FDA พิจารณาตัดสินการอนุญาตการนำเข้าสินค้ามายังสหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งเรียนรู้ความเชื่อมโยงระหว่างการนำเข้าสินค้าอาหารกับข้อมูลกฎหมาย Food Safety Modernization Act (FSMA) การแสดงฉลากและข้อมูลโภชนาการ การแสดงข้อมูลสารก่อภูมิแพ้ และโปรแกรมการตรวจทวนสอบผู้ผลิตในต่างประเทศ (Foreign Supplier Verification Program หรือ FSVP) รวมถึงให้ข้อมูลด้านกลยุทธ์และเคล็ดลับสำหรับการนำเข้าสินค้าเพื่อป้องกันความล่าช้าที่อาจตามมา